
تفسير آيات الصيام

Förklaring av verserna om fastan

Av

ʿAllâmah och Shaykh
Ahmad bin Yahyâ an-Nadjmî (d. 1429)

Översättning: www.darulhadith.com

COPYRIGHT 2016 DARULHADITH.COM

ALLT MATERIAL PÅ DENNA WEBBSIDA ÄR SKYDDAT AV UPPHOVSRÄTTSLAGEN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Förord	5
Qur'ân-verserna om fastan	7
De tidigare folkens fasta	9
Gudsfruktan är syftet med fastan	10
Fastan består av ett bestämt antal dagar	11
Tviveldagen	12
Sjuklingen och resenären i Ramadhân	13
En resas kriterium	14
Den inkapables fasta	15
Qur'ânens uppenbarelse i Ramadhân	17
Qur'ânen är människornas liv	19
Den boende är ålagd att fasta	20
Kompensation av missade dagar	21
En lättnad från Allâh	22
Ramadhâns dagar	23
Takbîr natten till 'Îd och under 'Îd-dagen	24
'Îd-bönen	25
Allâh är nära Sina slavar	26
Du skall finna att Allâhs vägar har förblivit desamma	27
Allâhs förlåtelse och givmildhet	29
Avhållsamheten i Ramadhân	32
Akta er för Allâhs gränser	34
Högaktning av Allâhs gränser	35

EGNA ANTECKNINGAR

FÖRORD

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Lov och pris tillkommer Allâh. Vi lovprisar Honom och ber Honom om hjälp och förlåtelse. Vi söker skydd hos Allâh från våra själars ondska och dåliga handlingar. Den Allâh vägleder, kan ingen missleda, och den Allâh missleder, kan ingen vägleda. Jag vittnar att det inte finns någon sann gud utom Allâh, ingen partner har Han, och jag vittnar att Muhammad är Hans slav och sändebud. Må Allâh hylla och sända mycken fred över honom, hans ätt och hans följeslagare.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُمْ مُسْلِمُونَ

”Troende! Frukta Allâh så som det åligger er att frukta Honom och dö endast som muslimer!”¹

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا

”Människor! Frukta er Herre som har skapat er av en enda varelse och av denna har skapat dess make och låtit dessa två [föröka sig] och sprida sig [över jorden] i väldiga skaror av män och kvinnor. Frukta Allâh, i vars namn ni innerligt och enträget ber varandra [om hjälp], och [visa aktning för] de nära släktskapsbanden. Allâh vakar över er.”²

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا

¹ 3:102

² 4:1

”Troende! Frukta Allâh, var rättframma och håll er till sanningen; då skall Han hjälpa er att leva ett rättskaffens liv och ge er förlåtelse för era synder. Den som lyder Allâh och lyder Hans sändebud har uppnått en stor seger.”³

Det trovärdigaste talet är förvisso Allâhs tal och den bästa vägledningen är Muhammads (sallâ Allâhu ‘alayhi wa sallam) vägledning. De värsta frågorna är nyheterna. Ty varje nyhet är en innovation och varje innovation är en villfarelse och varje villfarelse är i Elden.

Vidare...

Jag skall tala om några verser ur kapitlet ”al-Baqarah”, nämligen verserna vari Allâh ålade oss fastan och nämnde några av dess domar. Jag ber Allâh ödmjukt att Han låter vårt arbete ägnas uppriktigt åt Honom och att det gagnar och nyttar den Han (subhânah) vill.

Allâh! Jag ber Dig om förlåtelse för det jag inte vet. Du vet och jag vet inte. Du vet det dolda. Allâh! Vägled mig till mitt sunda förnuft och skydda mig mot mitt jags ondska. Allâh! Jag avsvär mig från min rörelse och styrka och erkänner Din rörelse och styrka.

³ 33:70-71

QUR'ÂN-VERSERNA OM FASTAN

Allâh ('azza wa djall) sade:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ أَيَّامًا
مَّعْدُودَاتٍ فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ
طَعَامُ مَسْكِينٍ فَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَن تَصُومُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ شَهْرُ
رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَن شَهِدَ مِنكُمُ الشَّهْرَ
فَلْيَصُمْهُ وَمَن كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ
الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمُ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي
فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ أُحِلَّ لَكُمْ
لَيْلَةُ الصِّيَامِ الرِّقْتُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَّكُمْ وَأَنتُمْ لِبَاسٌ لَّهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنتُمْ تَخْتَانُونَ
أَنفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنكُمْ فَالآنَ بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى
يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُمُوا الصِّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ وَلَا تُبَاشِرُوهُنَّ
وَأَنتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرُبُوهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ
يَتَّقُونَ

”Troende! Det är en plikt för er att fasta, liksom det var en plikt för dem som levde före er, så att ni fruktar. [Fastan skall vara] ett begränsat antal dagar. Men den av er som är sjuk eller på resa [skall fasta senare] under motsvarande antal dagar och de som har möjlighet skall som offer ge en nödställd att äta. Och den som själmant gör gott utöver vad plikten bjuder, [skall finna att] detta kommer honom själv till godo. Och fastan är för ert väl - om ni visste [hur mycket gott den tillför er]! För att ge människorna vägledning [inleddes] i månaden Ramadhân uppenbarelsen av Qur'ânen i vilken vägledningen klargörs och en måttstock ges med vilken rätt kan mätas och skiljas från orätt. Den av er som

ser månens nytändning skall fasta månaden ut. Men den som är sjuk eller [stadd] på resa [skall fasta därefter] under motsvarande antal dagar. Allâh vill göra det lätt - inte tungt - för er. Håll [fastan under den föreskrivna] perioden och prisa Allâh som har väglett er så att ni visar tacksamhet. När Mina slavar frågar dig om Mig då är Jag nära; Jag besvarar den bedjandes bön, när han ber till Mig. Och de uppmanas att svara när Jag kallar och att tro på Mig så att de vägleds. Nattetid under fastan är det tillåtet för er att komma nära era hustrur. De är en klädnad för er och ni är en klädnad för dem. Allâh vet att ni här misstog er och Han vänder Sig till er i Sin barmhärtighet och befriar er från denna börda. Det är rätt om ni ligger hos dem och söker det som Allâh har anvisat åt er; och ni får äta och dricka till dess den vita strimman av gryningsljuset kan urskiljas mot nattens mörker. Återuppta då fastan och håll den tills natten faller på. Men undvik beröring med dem då ni drar er tillbaka till moskén för hängiven dyrkan. Dessa är Allâhs gränser; håll er på avstånd från dem. Så klargör Allâh Sina budskap för människorna så att de fruktar.”⁴

Dessa verser består av flera frågor. Jag har skrivit trettiotvå eller trettiotre punkter om dem. Under det här talet skall jag försöka nämna dem på ett kortfattat och gagnande vis.

⁴ 2:183-187

DE TIDIGARE FOLKENS FASTA

Allâh (ta'âlâ) sade:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ

”Troende! Det är en plikt för er att fasta, liksom det var en plikt för dem som levde före er.”⁵

Här berättar Allâh ('azza wa djall) att Han har ålagt oss att fasta liksom Han ålade dem som levde före oss att fasta. Allâh ålade de tidigare folken att fasta tre dagar i månaden och 'Âshûrâ'-dagen. Det sägs även att Allâh ålade israelerna att fasta Ramadhân. Därefter lade de till tio dagar så att de fastade fyrtio dagar. Därpå blev en av deras kungar sjuk varefter han lade en ed att lägga till ytterligare tio dagar om han tillfrisknade. Det gjorde han också. Därmed fastade de femtio dagar. Självfallet var deras tillägg fel.

Efter det ålade Allâh ('azza wa djall) Muhammads (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) samfund att fasta denna ädla månad. Ty i den har Allâh uppenbarat Qur'ânen. Den månaden skall fastas utav tacksamhet över Qur'ânen.

⁵ 2:183

GUDSFRUKTAN ÄR SYFTET MED FASTAN

Allâh (ta'âlâ) sade:

لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

”... så att ni fruktar.”⁶

Målet i versen kommer oundvikligt att uppnås om fastan utförs på ett korrekt sätt. Fastan består tvivelsutan av fördelar däribland:

1 – Tron stiger.

2 – Gudsfruktan stiger.

3 – Rädslan för Allâh stiger.

4 – Kampen tränas.

5 – Allâh har låtit fastan vara hälsosam. Således står det i hadîthen:

”Fasta så skall ni vara friska.”⁷

Hadîthens äkthet är dock omtalad.

⁶ 2:183

⁷ at-Tabarânî i ”al-Mu’djam al-Awsat” (8477). Svag enligt al-Albânî i ”Dha’îf-ul-Djâmi” (3504).

FASTAN BESTÅR AV ETT BESTÄMT ANTAL DAGAR

Allâh (ta'âlâ) sade:

أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ

”... ett begränsat antal dagar.”⁸

Ordet أَيَّامًا är andra ackusativ på grund av كَتَبَ. Det sägs också att det är genitiv på grund av den underförstådda meningen فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ.

Dessa bestämda dagar är månaden Ramadhân. Den består av trettio dagar och inleds så fort månadens nytändning är ett faktum.

⁸ 2:184

TVIVELDAGEN

Ingen får inleda fastan en dag innan och på så sätt fasta innan han har försäkrat sig om månadens nytändning. Profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) sade:

”Fasta inte innan ni ser den och bryt inte fastan innan ni ser den. Om ni finner det oklart får ni fullborda trettio dagar.”⁹

'Ammâr bin Yâsir (radhiya Allâhu 'anh) sade:

”Den som fastar Tviveldagen har trotsat Abûl-Qâsim (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam).”¹⁰

Det är nämligen inte tillåtet att fasta den 30 Sha'bân med avsikten att den dagen är den första dagen i Ramadhân. Beträffande den som vanligtvis fastar och råkar fasta den dagen, så säger de lärda att det är harmlöst. Dock bör han avstå. En människa skall undvika tvetydigheter. Om hon fastar den dagen utan att avse Ramadhân och är därtill en inflytelserik person, så finns det risk att okunniga tar efter henne.

⁹ al-Bukhârî (1907) och Muslim (1080).

¹⁰ at-Tirmidhî (686). Autentisk enligt al-Albânî i ”Sahîh at-Tirmidhî” (686).

SJUKLINGEN OCH RESENÄREN I RAMADHÂN

Allâh (ta'âlâ) sade:

فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَّرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ

”Men den av er som är sjuk eller på resa [skall fasta senare] under motsvarande antal dagar.”¹¹

Sjuklingen får alltså låta bli att fasta och istället ta igen dagarna därefter. Hans avsikt skall vara att ta igen dagarna när Allâh (‘azza wa djall) har botat honom.

Resenären får också låta bli att fasta om han avser att ta igen dagarna när han kommer hem.

Sjukdomen som tillåter uppskjuten fasta varierar. Sjuklingen som är så pass sjuk att han inte klarar av att fasta en enda gång får inte fasta, ty fastan skadar honom.

Om sjukdomen är mild på så sätt att sjuklingen klarar av att fasta med möda, så får han fasta ändock det är föraktfullt. Han bör inte fasta om han tycker att det är besvärligt.

Om en eller två muslimska läkare konstaterar att fastan förvärrar sjukdomen, får han inte fasta.

Är det bättre att fasta eller låta bli om sjuklingen klarar av att fasta med en liten känning av besvär? Ja, det är bättre att fasta.

Samma fråga ställs om resenären. Är det bättre att resenären fastar eller låter bli? De lärda har delade åsikter om det. Vissa föredrar att han fastar. Andra föredrar att han låter bli. Meningsskiljaktigheten gäller dock bara så länge det inte är besvärligt att fasta. Annars finns det inga delade åsikter om att det är bättre att inte fasta.

¹¹ 2:184

EN RESAS KRITERIUM

Resenären får som sagt låta bli att fasta. För att resenären skall få låta bli att fasta krävs det att resan tillåter att bönerna kortas och slås ihop. Det är en fråga som de lärda har delade åsikter om. Vissa anser att det blir tillåtet när färden motsvarar två dagars vandring. Andra menar att det blir tillåtet när färden motsvarar en dags vandring. Detta nämns i rapporteringen från Abû Hurayrah (radhiya Allâhu 'anh) som berättade att profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) sade:

”Det är inte tillåtet för en kvinna som tror på Allâh och den Sista dagen att resa ett avstånd motsvarande tre dygn utan mahram.”¹²

I andra formuleringar nämns ”ett dygn”¹³, ”en dag”¹⁴ och ”en natt”¹⁵. Alla formulering rapporteras av al-Bukhârî och Muslim. En rapportering hos Abû Dâwûd nämner ett avstånd motsvarande cirka 20 km. I berättarkedjan finns dock en man benämnd Suhayl bin Abî Sâlih som är ensam om att återberätta den och hans tillstånd har kritiserats.

Sammanfattningsvis bör vi utgå ifrån det minsta avståndet som kallas för ”resa”. En sådan resa tar ett helt dygn, vilket i sig motsvarar 40 km. Med andra ord får personen som reser 40 km dels låta bli att fasta och dels korta bönerna.

Måhända säger någon att dagens resor skiljer sig från resorna förr i tiden. Det stämmer och det är en gåva från Allâh (‘azza wa djall). När profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) blev frågad om kortade böner i händelse av rädsla efter att rädslan hade upphört, sade han (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam):

”Det är en välgörehet som Allâh har skänkt till er. Ta därför emot Hans välgörehet.”¹⁶

¹² Ahmad (8564).

¹³ al-Bukhârî (1088) och Muslim (1339).

¹⁴ Muslim (1339).

¹⁵ Muslim (1339).

¹⁶ Muslim (686).

DEN INKAPABLES FASTA

Allâh (ta'âlâ) sade:

وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

”... och de som har möjlighet skall som offer ge en nödställd att äta. Och den som självmant gör gott utöver vad plikten bjuder, [skall finna att] detta kommer honom själv till godo. Och fastan är för ert väl - om ni bara visste!”¹⁷

I början kunde var och en välja ifall man ville fasta eller slippa fasta och istället föda en fattig för dagen. Därefter uppenbarade Allâh (‘azza wa djall) nästa vers:

شَهْرَ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ

”För att ge människorna vägledning [inleddes] i månaden Ramadhân uppenbarelsen av Qur'ânen i vilken vägledningen klargörs och en måttstock ges med vilken rätt kan mätas och skiljas från orätt. Den av er som ser månens nytändning skall fasta månaden ut.”¹⁸

Därmed blev det obligatoriskt för alla förmögna att fasta. Den första domen hade avskaffats och gällde numera endast de gamla samt de havande och ammande kvinnorna som fruktade för sig själva eller sina barn. Gamlingen får nämligen låta bli att fasta och istället föda fattiga. Så gjorde Anas bin Mâlik (radhiya Allâhu ‘anh)¹⁹.

Också den havande och ammande kvinnan får låta bli att fasta. Måste de ta igen de missade dagarna och föda fattiga eller bara ta igen de missade dagarna eller bara föda

¹⁷ 2:184

¹⁸ 2:185

¹⁹ Mâlik i ”al-Muwatta” (1/307).

fattiga? Dessa tre åsikter delas av de lärda. Åsikten närmast sanningen är att de bara är ålagda att ta igen de missade dagarna när de klarar av att fasta. De behöver inte föda fattiga så länge de inte fruktar för sina barn. Först då måste de både föda och ta igen de missade dagarna. Ty de var kapabla att fasta men lät bli därför att de fruktade för sina barn.

Allâh (ta'âlâ) sade:

فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ

”Och den som självmant gör gott utöver vad plikten bjuder, [skall finna att] detta kommer honom själv till godo.”²⁰

Det vill säga föder mer än bara en fattig person. Det är bara bra för honom.

Allâh (ta'âlâ) sade:

وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

”Och fastan är för ert väl - om ni bara visste!”²¹

Allâh avslutar versen med att poängtera att fastan är bättre för de förmögna i den avskaffade versen.

Därefter fick även resenären och sjuklingen låta bli att fasta under resan respektive sjukdomen. Är det bättre för resenären att fasta eller låta bli? De lärda har delade åsikter om det. Vissa föredrar att han fastar om han kan medan andra föredrar att han låter bli även om han kan. Dock är det föraktfullt om han tycker att det är besvärligt att resa och fasta. Och om fastaren fruktar för sitt liv blir det förbjudet för honom att fasta.

²⁰ 2:184

²¹ 2:184

QUR'ÂNENS UPPEBARELSE I RAMADHÂN

Allâh (ta'âlâ) sade:

شَهْرَ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ

”För att ge människorna vägledning [inleddes] i månaden Ramadhân uppenbarelsen av Qur'ânen i vilken vägledningen klagörs...”²²

Den här delen bevisar att Qur'ânen uppenbarades i Ramadhân. Under vilken natt uppenbarades den då i så fall? Under Ödets natt. Det får oss att konstatera att Ödets natt infaller i Ramadhân. Det finns nämligen de som säger att Ödets natt kan både infalla i Ramadhân och utom Ramadhân. Det är emellertid svårt att fastställa vilken natt den infaller. Åsikten närmast sanningen är att den infaller någon gång under de tio sista nätterna. Profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) sade:

”Sträva efter den under de tio sista nätterna i Ramadhân och sträva efter den varje udda natt.”²³

Den udda natten är natten till den 21, 23, 25, 27 och 29 Ramadhân.

Allâh (subhânahu wa ta'âlâ) har som sagt underrättat oss om att Han har uppenbarat Qur'ânen i Ramadhân. I en annan vers sade Han (ta'âlâ):

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ

”Se, Vi har uppenbarat den under Ödets natt.”²⁴

Det betyder emellertid inte att hela Qur'ânen uppenbarades då. Versen kan ha två betydelser:

²² 2:185

²³ al-Bukhârî (2021) och Muslim (1165).

²⁴ 97:1

1 – Den kan syfta på när Qur'ånen uppenbarades för första gången. Den uppenbarades först under den natten och fortskred i tjugotre år till dess att profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) dog.

2 – Den kan syfta på att den sändes ned till Maktens hus på en gång, vilket Ibn 'Abbås (radhiya Allâhu 'anhumâ) sade. Därefter har den uppenbarats i etapper.

QUR'ÂNEN ÄR MÄNNISKORNAS LIV

Allâh (ta'âlâ) sade:

هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ

”... i vilken vägledningen klargörs och en måttstock ges med vilken rätt kan mätas och skiljas från orätt.”²⁵

Qur'ânen är vägledningen som Allâh har gett till människorna:

وَبَيِّنَاتٍ

”... klargörs...”

I den klargör Allâh vad som har skett och vad som skall ske. Vi hade aldrig vetat hur Âdam skapades om inte Allâh hade underrättat oss om det. Vi hade aldrig vetat att den Nåderikes tron var ovanpå vattnet innan himlarna och jorden skapades om inte Allâh hade underrättat oss om det. Vi hade aldrig vetat att Nûh (‘alayhis-salâm) var det första sändebudet, att han kallade sitt folk i 950 år och att det dränktes om inte Allâh hade underrättat oss om det och så vidare vad beträffar det gångna.

Detsamma gäller det kommande av den ändrade jorden, Stunden, återuppståndelsen, Domedagen, räkenskapen, Vägen, paradiset, helvetet, de frommas lycksalighet i paradiset och de otrognas och hycklarnas straff i helvetet. Allt det har Allâh (‘azza wa djall) klargjort i Qur'ânen.

²⁵ 2:185

DEN BOENDE ÄR ÅLAGD ATT FASTA

Allâh (ta'âlâ) sade:

فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ

”Den av er som ser månens nytändning skall fasta månaden ut.”²⁶

Detta är en order från Allâh ('azza wa djall). Ordern står för plikt. Det betyder att den som är i sin hemstad när månaden infaller är skyldig att fasta den. Så lyder domen om han är förmögen, köns mogen och vid sinnet. Om något av dessa tre villkor uteblir är personen inte ålagd att fasta. Fastan innebär avsiktlig avhållsamhet från mat, dryck och lust från och med den andra gryningen till solnedgången. Fastan måste utföras av en människa som är vid sinnet. Det går inte att fasta eller dyrka med ett uteblivet sinne. Fastan i Ramadhân är tvivelsutan en av islams plikter och pelare. Det är muslimerna enade om.

²⁶ 2:185

KOMPENSATION AV MISSADE DAGAR

Allâh (tabâarak wa ta'âlâ) sade:

وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ

”Men den som är sjuk eller [stadd] på resa [skall fasta därefter] under motsvarande antal dagar.”²⁷

Det betyder att han måste ta igen motsvarande antal dagar efter att Ramadhân är över.

Måste dagarna tas igen i rad eller behöver de inte vara det? En minoritet av de lärda säger att dagarna måste tas igen i rad. Majoriteten säger att de inte behöver tas igen i rad. De flesta lärda bland följeslagarna och andra anser det inte vara obligatoriskt att ta igen de missade Ramadhân-dagarna efter varandra. Beviset för det är 'Â'ishahs (radhiya Allâhu 'anhâ) ord:

”Jag brukade ha dagar att ta igen från Ramadhân. På grund av att jag var upptagen med Allâhs sändebud (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) klarade jag inte av att ta igen dem förrän i Sha'bân.”²⁸

²⁷ 2:185

²⁸ al-Bukhârî (1950) och Muslim (1146).

EN LÄTTNAD FRÅN ALLÂH

Allâh (ta'âlâ) sade:

يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمْ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمْ الْعُسْرَ

”Allâh vill göra det lätt - inte tungt - för er.”²⁹

Versen består av en väldig gåva från Allâh till Muhammads (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) samfund. Vår Herre (subhânahu wa ta'âlâ) berättar för oss att Han vill göra det lätt – inte svårt – för oss. I en annan vers står det:

وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِّلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ

”Han har inte lagt på er svåra eller tunga plikter i [utövningen av er] religion, den rena, ursprungliga tro som var er fader Ibrâhîms.”³⁰

Lättnaden i versen syftar på att religionens domar är lätta och enkla. Den syftar inte alls på det vissa människor menar när de säger att religionen är enkel och avser att synda som de vill. Dessa människor vill mjuka upp religionen på detta vis. De förfelar stort. Sanningen är att religionens domar är lätta och enkla. Att vissa människor vågar sig på synder och lämnar plikter och skyldigheter för att ”religionen är enkel” har inget med islam att göra.

²⁹ 2:185

³⁰ 22:78

RAMADHÂNS DAGAR

Allâh (ta'âlâ) sade:

وَلْتَكْمِلُوا الْعِدَّةَ

”Håll [fastan under den föreskrivna] perioden.”³¹

Allâh (‘azza wa djall) befäller att perioden skall fullbordas. Således sade profeten (sallâ Allâhu ‘alayhi wa sallam):

”Om ni finner det oklart får ni fullborda trettio.”

Det betyder att om muslimerna inte kan se nymånen, så skall de utgå ifrån att Sha ‘bân är trettio dagar. Det är inte tillåtet att utgå ifrån att den är tjugonio dagar utan bevis. Självfallet kan en månad vara tjugonio dagar, men den efterkommande månaden inleds först när dess nymåne beskådas. Om vi inte ser nymånen utgår vi ifrån att den nuvarande månaden är trettio dagar.

³¹ 2:185

TAKBÎR NATTEN TILL ĪD OCH UNDER ĪD-DAGEN

Allâh (‘azza wa djall) sade:

وَلْتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ

”... och prisa Allâh som har väglett er.”³²

Den versen bevisar att det är föreskrivet att göra Takbîr natten till Īd och under Īd-dagen. De lärda argumenterar med denna vers, och med hadîther och rapporter, för att bevisa att det är Sunnah att göra Takbîr natten till Fitr-dagen och under Fitr-dagen.

Versen anvisar att den sanne och dyrkade Guden är stor och väldig. Allâh är större än allting annat. Allâh (ta‘âlâ) sade:

قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلِ اللَّهُ

”Säg: ”Vilket vittnesbörd väger tyngst?” Säg: ”Allâh.”³³

³² 2:185

³³ 6:19

ʾĪD-BÖNEN

Det hör till Sunnah på ʾĪd-dagsmorgonen att be ʾĪd-bönen och betala Fitr-allmosan för att tacka Allâh som har låtit oss fullborda fastan. Allâh har låtit ʾĪd-dagen vara en dag av glädje och lycka därför att fastan har utförts på ett fordrat sätt som Allâh (ʾazza wa djall) kräver. Följaktligen föreskrev Allâh för muslimerna att gå ut i ödemarken och be ʾĪd-bönen, prisa Honom och lova Honom så att de visar Honom tacksamhet över den här gåvan. Därför är högtiderna föreskrivna.

Alla andra högtider som praktiseras av dagens människor är innoverade. Muslimernas årliga högtider är två; ʾĪd-ul-Fitr och ʾĪd-ul-Adhhâ. De har även en högtid i veckan, fredagen.

*Vi har tre högtider
två om året; Fitr och Adhhâ som är den andra
Den tredje återkommer en gång i veckan
detta finns bara i vår religion så var beredd*

*En dygd som vår profet har särskilts med
hur många tidigare samfund har inte avvikit från den!
Alla har uppnåtts tack vare Skänkaren
som ålade dyrkan för muslimens bästa*

*De är inga högtider bestående av nonsens och musik
och inget värdelöst slöseri med tid*

Visst är de högtider, men utan nonsens, musik och spel. De är till för att Allâh (ʾazza wa djall) skall dyrkas.

ALLÂH ÄR NÄRA SINA SLAVAR

Allâh (ta'âlâ) sade:

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ

”När Mina slavar frågar dig om Mig då är Jag nära; Jag besvarar den bedjandes bön, när han ber till Mig.”³⁴

Härmed fastställer Allâh (‘azza wa djall) Sin närhet till Sina slavar. Guden som ni dyrkar är nära er och medveten om er. Inga av era angelägenheter är dolda för Honom. Ni måste veta det och dyrka Honom som sig bör och tillbe Honom. När ni tillber Honom bönhör Han er om Han anser er bön vara bra. Häri finns det naturligtvis en underrättning om att Allâh är nära Sina slavar, godkänner deras bön och uppmanar dem till den. Om vi tillber Honom bönhör Han oss. Han (ta'âlâ) sade:

فَلَيْسَتْ جِيبُوا لِي وَلِيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ

”Och de uppmanas att svara när Jag kallar och att tro på Mig så att de vägleds.”³⁵

Han bönhör oss förutsatt att vi svarar när Han (djalla wa 'alâ) kallar; vi skall inte låta bli att utföra Hans order som vi förmår eller göra något som vi vet är en synd. Profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) sade att slaven som tillber Allâh (‘azza wa djall) får tillbaka ett av följande tre alternativ:

- 1 – Han bönhör honom om Han (‘azza wa djall) anser att det är bra för honom.
- 2 – Han avvärjer från honom motsvarande ondska.
- 3 – Han bevarar bönen åt honom till Domedagen³⁶.

När slaven tillber Allâh får han tillbaka ett av de tre alternativen.

³⁴ 2:186

³⁵ 2:186

³⁶ al-Bayhaqî (3968). Autentisk enligt al-Albânî i ”Sharh al-‘Aqîdah at-Tahâwiyyah” (522).

DU SKALL FINNA ATT ALLÂHS
VÄGAR HAR FÖRBLIVIT DESAMMA

Allâh (ta'âlâ) sade:

فَلَيْسَتْجِيبُوا لِي وَلِيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ

”Och de uppmanas att svara när Jag kallar och att tro på Mig så att de vägleds.”

37

Detta bevisar att Allâh besvarar oss om vi besvarar Honom. Det är som Allâhs (ta'âlâ) ord:

إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ

”Om ni hjälper Allâh skall Han hjälpa er.”³⁸

Här säger Allâh:

فَلَيْسَتْجِيبُوا لِي وَلِيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ

”Och de uppmanas att svara när Jag kallar och att tro på Mig så att de vägleds.”

Det vill säga att om slaven besvarar sin Herre och tillber Honom, så är det en anledning att han vägleds. En anledning till vägledningen är att vara vägled. Allâh (ta'âlâ) sade:

وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَآتَاهُمْ تَقْوَاهُمْ

³⁷ 2:186

³⁸ 47:7

”... men de vägleda, dem ger Han en allt fastare ledning och fördjupar deras gudsfruktan.”³⁹

إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

”Allâh vägleder inte dem som förhärdats i synd och trots.”⁴⁰

Hur hoppas syndaren på att Allâh skall vägleda honom om han begår otukt, missbrukar sprit, handlar med ränta och tar andras egendomar orättvist? Det kommer inte att hända om inte Allâh vägleder honom till rättfärdighet, tillbedjan och underkastelse. När Han kallar honom till något bra, skyndar han dit. När Han varnar honom för något ont, avstår han från det. Det är han som förhoppningsvis vägleds av Allâh.

Vi skall dock inte få den andra parten att tappa hoppet om Allâhs nåd. Istället påminner vi honom om att han måste ångra sig inför Allâh så att Allâh förlåter honom, vägleder honom till det som Han älskar och behagas av och avslutar hans liv på ett bra vis. Att vidhålla sina synder och oförskämdheter och hoppas på att uppnå det som de vägleda och gudfruktiga uppnår är ren dumhet och falska förhoppningar.

³⁹ 47:17

⁴⁰ 63:6

ALLÂHS FÖRLÅTELSE OCH GIVMILDHET

Allâh (tabâarak wa ta'âlâ) sade:

أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٍ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٍ لَهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ
تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ

”Nattetid under fastan är det tillåtet för er att komma nära era hustrur. De är en klädnad för er och ni är en klädnad för dem. Allâh vet att ni här misstog er och Han vänder Sig till er i Sin barmhärtighet och befriar er från denna börda.”⁴¹

I islams begynnelse var det tillåtet för fastaren som brutit fastan att äta, dricka och ha samlag så länge han inte hade bett 'Ishâ' eller somnat. Om han hade somnat eller bett 'Ishâ' blev det förbjudet för honom att äta och dricka. Därefter ville Allâh visa Sin nåd för muslimerna.

En man från Ansâr jobbade på fältet fram till 'Ishâ'. På den tiden transporterade de vatten på kameler och vattnade dadelodlingar. De arbetade på fältet för att tjäna ihop sitt levebröd. När han hade kommit hem på kvällen bad han om mat. Hans fru gick för att laga mat. När hon kom tillbaka såg hon att han sov varpå hon sade till honom att maten har blivit förbjuden för honom. Så han fortsatte fasta och vaknade på fastande mage. Därefter gick han till sitt arbete och föll medvetlös vid Dhuhur varefter han bars hem.

Liknande hände 'Umar bin al-Khattâb och andra troende (radhiya Allâhu 'anhum) som var intima med sina hustrur. 'Umar bin al-Khattâb (radhiya Allâhu 'anh) hade varit uppe sent hos profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) och kommit hem varefter han ville ha samlag med sin hustru. Hustrun talade om för honom att hon hade sovit. Han trodde att hon ursäktade sig och hittade på varpå han hade samlag med henne mot hennes vilja. När hon hade försäkrat honom om att hon verkligen hade sovit blev han bedrövad. Nästa morgon gick han till profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) i hopp om att en räddning skulle komma från Allâh och därefter

⁴¹ 2:187

från sändebudet (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam). Då uppenbarade Allâh ('azza wa djall):

أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ

”Nattetid under fastan är det tillåtet för er att komma nära era hustrur. De är en klädnad för er och ni är en klädnad för dem.”

Närheten till hustrurna syftar på samlag och dess förspel. Profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) sade om det:

”Fastan är en sköld. När någon av er fastar skall han varken tala oanständigt (فلا يرفث) eller vråla. Om någon förtalar honom säger han bara: ”Jag fastar.”⁴²

I Hans (ta'âlâ) ord:

أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ

”Nattetid under fastan är det tillåtet för er att komma nära era hustrur. De är en klädnad för er och ni är en klädnad för dem.”

finns även en anmärkning från Allâh ('azza wa djall) mot Hans svaga och troende slavar.

Allâh (ta'âlâ) sade:

عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَالآنَ بَاشِرُوهُنَّ
وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ

⁴² al-Bukhârî (1904) och Muslim (1151).

”Allâh vet att ni här misstog er och Han vänder Sig till er i Sin barmhärtighet och befriar er från denna börda. Det är rätt om ni ligger hos dem och söker det som Allâh har anvisat åt er.”⁴³

Det vill säga samlag, mat och dryck.

Det råder inga tvivel om att häri finns en favör från Allâh (‘azza wa djall) till Hans troende slavar då Han förlät dem för deras tidigare synder. Därmed lät Han dem äta, dricka och ha samlag under fastemånadens nätter fram till gryningen.

⁴³ 2:187

AVHÅLLSAMHETEN I RAMADHÂN

Allâh (ta'âlâ) sade:

فَالآنَ بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ
الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ

”Det är rätt om ni ligger hos dem och söker det som Allâh har anvisat åt er; och ni får äta och dricka till dess den vita strimman av gryningsljuset kan urskiljas mot nattens mörker.”⁴⁴

Vissa följeslagare (radhiya Allâhu 'anhum) förfelade i frågan och trodde att det bokstavligt handlade om att se skillnaden mellan ett vitt rep och ett svart rep. En kunde knyta ett vitt rep runt ett ben och ett svart rep runt ett annat och äta och dricka tills han kunde se skillnaden mellan dem båda. På den tiden fanns ju inga lampor. Först när han såg skillnaden mellan dem båda slutade han äta och dricka. 'Adî bin Hâtim (radhiya Allâhu 'anhum) sade:

”Allâhs sändebud! Jag lägger två rep under min kudde, ett vitt rep och ett svart rep, för att kunna skilja mellan natt och dag.” Allâhs sändebud (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) sade: ”Då har du en bred kudde. Det handlar om nattmörkret och dagsljuset.” Det betyder att du har en bred kudde om den täcker det vita repet och det svarta repet som syftar på gryningsljuset och nattmörkret. Då uppenbarade Allâh ('azza wa djall):

حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ

”... till dess den vita strimman av gryningsljuset kan urskiljas mot nattens mörker.”⁴⁵

Det korta tillägget:

⁴⁴ 2:187

⁴⁵ al-Bukhârî (4509) och Muslim (1090).

مِنَ الْفَجْرِ

”... av gryningsljuset...”

uppenbarades först efter att vissa följeslagare (radhiya Allâhu ‘anhum) hade missuppfattat versen. Det vita repet i versen syftar på dagsljuset medan det svarta repet syftar på nattmörkret. Detta klargör problematiken som vissa av dem råkade ut för. Därefter sade Allâh (ta‘âlâ):

ثُمَّ أَتَمُّوا الصِّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ

”Återuppta då fastan och håll den tills natten faller på.”⁴⁶

Här klargör Allâh fastans slut liksom Han tidigare klargjorde dess början. Men vad innebär natt? Är det ett krav att stjärnorna kommer fram, vilket vissa innovatörer säger? Det går emot sändebudets (sallâ Allâhu ‘alayhi wa sallam) ord till en av följeslagarna när de var ute och reste:

”Gå ned och blanda åt oss.” Han sade: ”Allâhs sändebud! Det är fortfarande dag.” Han sade: ”Gå ned och blanda åt oss.” Han sade: ”Allâhs sändebud! Det är fortfarande dag.” Han sade: ”Gå ned och blanda åt oss. När natten har kommit fram härifrån och dagen gått bort därifrån så har fastaren brutit fastan.”⁴⁷

Det vill säga att då är det tillåtet att bryta fastan.

⁴⁶ 2:187

⁴⁷ al-Bukhârî (5297) och Muslim (1101).

AKTA ER FÖR ALLÂHS GRÄNSER

Allâh (‘azza wa djall) sade:

وَلَا تَبَاشِرُوهُنَّ وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ

”Men undvik beröring med dem då ni drar er tillbaka till moskén för hängiven dyrkan.”⁴⁸

Det är ett förbud från Allâh (‘azza wa djall). Personen som genomgår I’tikâf får nämligen inte vara intim med kvinnor eller ens kyssa dem. Den gamle fastaren med svag lust får kyssas. Men personen som befinner sig i I’tikâf får inte ens kyssa eller krama en kvinna under några som helst omständigheter. Det är förbjudet. Allâh (ta’âlâ) sade:

تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ

”Dessa är Allâhs gränser.”⁴⁹

Denna handling hör till Allâhs gränser. Den som är intim med en kvinna under I’tikâf har överskridit Allâhs gräns. Allâh (ta’âlâ) sade:

تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرُبُوهَا

”Dessa är Allâhs gränser; håll er på avstånd från dem.”

Det bevisar att intimitet med kvinnor är förbjuden under I’tikâf och en överträdelse av Allâhs gräns.

⁴⁸ 2:187

⁴⁹ 2:187

HÖGAKTNING AV ALLÂHS GRÄNSER

Allâh (ta'âlâ) sade:

كَذَلِكَ يَبِينُ اللَّهُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

”Så klargör Allâh Sina budskap för människorna så att de fruktar.”⁵⁰

Det vill säga på samma sätt som Allâh har klargjort för er fastans och andra sakfrågors gränser. I vissa verser klargörs ondskan så att den undviks och i vissa verser klargörs det lovliga så att det utförs. Vi är skyldiga att hålla oss till Allâhs gränser. Det Allâh har tillåtit för oss är harmlöst att göra. Det Han har förbjudit för oss måste vi undvika och rädas för. Vi är skyldiga att utföra Allâhs plikter såsom Allâh vill och vi är skyldiga att avstå från Allâhs förbud, dels för att Han skall bli nöjd med oss och dels för att vi skall visa tacksamhet mot Allâh (‘azza wa djall).

Slut

⁵⁰ 2:187